

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1996

Vyhlásené: 20. 1. 1996 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 8.2023 do: 31.12.2023

Obsah dokumentu je právne záväzný.

18

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 14. novembra 1995

o cenách

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje pravidlá dohodovania, uplatňovania, regulácie a kontroly cien výrobkov, výkonov, prác, služieb, nájmu a nehnuteľností (ďalej len „tovar“), opatrenia na zamedzenie nežiaduceho cenového vývoja a pôsobnosť orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov a obcí v oblasti cien tovaru pre trh na území Slovenskej republiky (ďalej len „tuzemský trh“) vrátane cien tovaru z dovozu a cien tovaru určeného na vývoz.

(2) Zákon vymedzuje práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb a orgánov štátnej správy pri uplatňovaní tohto zákona.

(3) Zákon sa nevzťahuje na cenné papiere, hazardné hry, na odmeny, úhrady a platby, náhrady pri vyvlastnení, náhrady škôd a nákladov, na poplatky, pokuty, penále, úroky, poisťné, základné cestovné a cestovné vybraných skupín cestujúcich za dopravné služby vykonávané na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave, základné cestovné a osobitné cestovné za dopravné služby vykonávané na základe zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme v železničnej doprave, a medzinárodné tarify v doprave a v oblasti pôšt a telekomunikácií podľa osobitných predpisov.¹⁾

(4) Ustanovenia § 3 ods. 3, § 5 až 12, § 17 až 19, § 21, 22 a 23e sa nevzťahujú na ceny tovaru, ktorého dodanie alebo poskytnutie sa považuje za podnikanie v sieťových odvetviach podľa osobitného predpisu^{1a)} a na ceny za poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb.^{1b)}

(5) Ustanovenia § 4, 4a, 5 až 8 a 11 sa nevzťahujú na reguláciu cien nájmu bytov podľa osobitného predpisu.²⁾

§ 2 **Základné pojmy**

(1) Cena je peňažná suma dohodnutá pri nákupe a predaji tovaru. Za cenu podľa tohto zákona sa považuje aj tarifa.³⁾

(2) Rozdiel medzi cenou nakúpeného tuzemského alebo dovezeného tovaru, ktorý sa v nezmenenom stave predáva ďalej, a cenou, za ktorú sa predáva, sa považuje za cenu obchodného alebo sprostredkovateľského výkonu, aj keď nie je výslovne a samostatne dohodnutá.

(3) Na účely tohto zákona sa

- a) ekonomicky oprávnenými nákladmi rozumejú skutočné priame náklady a skutočné nepriame náklady spojené s funkciami výroby, správy, odbytu, výskumu a vývoja vrátane k nim prislúchajúcich nepriamych nákladov, ktoré by vzhľadom na vykonávané funkcie, riziká a trhové podmienky boli uplatnené pri použití metódy čistého obchodného rozpätia,^{3a)} pričom funkciami odbytu okrem činností predaja sa rozumejú aj činnosti spojené s propagáciou, sprostredkovaním predaja a marketingom predávaných výrobkov,
- b) primeranou ziskovou prirážkou rozumie prirážka, ktorá by vzhľadom na vykonávané funkcie, riziká a trhové podmienky bola uplatnená vo vzťahu k iným nezávislým osobám.

DRUHÁ ČASŤ **DOHODOVANIE CENY**

§ 3

(1) Dohoda o cene je dohoda o výške ceny alebo dohoda o spôsobe, akým sa cena vytvorí, s podmienkou, že tento spôsob cenu dostatočne určuje. Dohoda o cene vznikne aj tým, že kupujúci zaplatí cenu tovaru vo výške požadovanej predávajúcim.

(2) Pri dohodovaní ceny je záväzný vymedzenie tovaru názvom, prípadne aj číselným kódom colného sadzovníka⁴⁾ alebo číselným kódom podľa osobitného predpisu,⁵⁾ jednotkou množstva, kvalitatívnymi a dodacími podmienkami alebo inými podmienkami dohodnutými dohodou strán (ďalej len „dohodnuté podmienky“).

(3) Súčasťou ceny tovaru vymedzeného dohodnutými podmienkami môžu byť úplne alebo sčasti náklady na obstaranie, spracovanie, obeh tovaru a zisk. Ak nie je dohodnuté alebo osobitným predpisom ustanovené inak, súčasťou ceny je aj daň z pridanej hodnoty, príslušná spotrebná daň a pri dovážanom tovare aj clo a iné platby vyberané v rámci uplatňovania nesadzobných opatrení ustanovené osobitnými predpismi.⁶⁾

(4) Cena platená v hotovosti sa zaokrúhľuje na 5 eurocentov; celkový zvyšok nezaokrúhlenej ceny platenej v hotovosti, ktorý je nižší ako polovica hodnoty 5 eurocentov, sa zaokrúhľuje nadol a celkový zvyšok nezaokrúhlenej ceny platenej v hotovosti, ktorý je rovný alebo vyšší ako polovica hodnoty 5 eurocentov, sa zaokrúhľuje nahor. Ak je cena platená v hotovosti súčtom cien za viac kusov toho istého tovaru alebo viac kusov rôznych tovarov, zaokrúhľuje sa takto až výsledná cena platená v hotovosti. Cena platená v hotovosti vo výške 1 eurocent alebo 2 eurocenty sa zaokrúhľuje na 5 eurocentov. Takéto zaokrúhľovanie ceny nie je porušením cenovej disciplíny podľa tohto zákona.

TRETIA ČASŤ
OPATRENIA NA ZAMEDZENIE NEŽIADUCEHO CENOVÉHO VÝVOJA

§ 4

Opatrenia na zamedzenie nežiaduceho cenového vývoja sú:

- a) regulácia cien,
- b) zákaz dohodnúť neprimeranú cenu podľa § 12.

§ 4a

Regulácia cien

(1) Regulácia cien je určenie ceny alebo určenie záväzného spôsobu vytvorenia ceny tovaru a podmienok regulácie cien cenovými orgánmi uvedenými v § 20 ods. 1 písm. a), b), d) až f) a i) a § 23e ods. 1.

(2) Cenové orgány môžu regulovať ceny tovaru, ak

- a) vznikne mimoriadna trhová situácia s priamym vplyvom na ceny tovarov na tuzemskom trhu ohrozujúcim cenovú stabilitu alebo dostupnosť tovarov,
- b) dôjde k ohrozeniu trhu vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia; pri posudzovaní stavu konkurenčného prostredia sa vyžaduje stanovisko Protimonopolného úradu Slovenskej republiky,⁷⁾
- c) si to vyžaduje ochrana spotrebiteľa alebo iný verejný záujem
 - 1. pri vyrovňovaní postavenia kupujúceho alebo predávajúceho pri tovare úplne alebo sčasti dotovanom z prostriedkov štátneho rozpočtu, štátnych fondov, medzinárodných zdrojov, vyšších územných celkov, obcí, zdravotných poisťovní alebo Sociálnej poisťovne alebo na ktorý sa poskytuje finančná pomoc zo zahraničia alebo z Európskej únie,
 - 2. pri zmene kurzu slovenskej meny, daňových predpisov, colných predpisov alebo dotačných predpisov,
- d) ide o tovar, ktorého dodanie alebo poskytnutie sa považuje za podnikanie v sieťových odvetviach podľa osobitného predpisu,^{1a)}
- e) ide o tovar, ktorého dodanie alebo poskytnutie sa považuje za univerzálnu poštovú službu alebo za službu poštového platobného styku,^{7b)}
- f) ide o určenie maximálnej ceny nájmu bytov podľa osobitného predpisu.^{7c)}

§ 5

Spôsoby regulácie cien

Regulácia cien sa vykonáva

- a) úradným určením cien,
- b) vecným usmerňovaním cien alebo
- c) kombináciou spôsobov podľa písmen a) a b).

§ 6

Úradné určenie cien

(1) Úradné určenie cien je určenie ceny vymedzeného druhu tovaru cenovými orgánmi ako maximálnej alebo pevnej.

(2) Maximálna cena je cena, ktorú nie je prípustné prekročiť.

(3) Pevná cena je cena, ktorú nie je prípustné zmeniť.

Vecné usmerňovanie cien

§ 7

Vecné usmerňovanie cien

Vecným usmerňovaním cien sa rozumie určenie podmienok pre dohodovanie cien cenovým orgánom uvedeným v § 20 ods. 1 písm. a), b), d) a i) a § 23e ods. 1. Týmito podmienkami sú:

- a) maximálny rozsah prípustného zvýšenia cien vo vymedzenom období alebo
- b) záväzný postup pri tvorbe ceny.

§ 8

Základné pravidlá pri uplatňovaní regulácie cien

Pri regulácii cien podľa § 5 sa vychádza z ekonomicky oprávnených nákladov a primeranej ziskovej prirážky (§ 2 ods. 3); ekonomicky oprávnené náklady a primeraná zisková prirážka sa preukazujú účtovnými dokladmi, kalkuláciami nákladov a zisku, inými dokladmi odôvodňujúcimi výšku ceny a dokladmi, ktoré si vyžiada cenový orgán.

§ 11

(1) Rozsah regulácie cien podľa § 5 až 7 ustanovuje cenový orgán uvedený v § 20 ods. 1 písm. a), b), d) a i) a § 23e ods. 1 všeobecne záväzným právnym predpisom, v ktorom môže v prípade regulácie cien podľa § 5 písm. b) a c) ustanoviť aj rozsah ekonomicky oprávnených nákladov a primeranej ziskovej prirážky s výnimkou regulácie cien podľa § 7 písm. a).

(2) Rozsah tovarov miestneho významu, ktorých ceny môžu regulovať vyššie územné celky, ustanoví Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) všeobecne záväzným právnym predpisom.

(3) Vyššie územné celky v rozsahu ustanovenom podľa odseku 2 a obce v rozsahu ustanovenom v § 20 ods. 6 vykonávajú reguláciu cien podľa § 6 rozhodnutím o regulácii cien. Rozhodnutia vyšších územných celkov sa uverejňujú na ich webových sídlach.

§ 12

Osobitné ustanovenia pri dohodovaní cien

(1) Neprimeranú cenu nesmie dohodnúť

- a) predávajúci a kupujúci pri predaji alebo nákupe tovaru pri vývoze a spätnom dovoze toho istého tovaru, na ktorý sa poskytujú dotácie zo štátneho rozpočtu alebo prostriedky štátnych fondov alebo na ktorý sa poskytuje finančná pomoc zo zahraničia alebo z Európskej únie,
- b) predávajúci v dominantnom postavení podnikateľa¹⁰⁾ pri predaji tovaru,
- c) predávajúci alebo kupujúci, ak je vo výhodnejšom hospodárskom postavení pri predaji alebo nákupe potravinárskych výrobkov; výhodnejšie hospodárske postavenie na účely tohto zákona má predávajúci alebo kupujúci, ktorý dohoduje cenu na trhu bez toho, aby bol vystavený podstatnej cenovej súťaži vo vzťahu predávajúceho a kupujúceho, pričom výhodnejšie hospodárske postavenie predávajúceho alebo kupujúceho posudzuje príslušný cenový orgán podľa objemu predaného alebo nakúpeného tovaru, podielu na trhu, hospodárskej sily a finančnej sily, právnych alebo iných prekážok vstupu na trh, miery personálneho prepojenia

alebo majetkového prepojenia s inými osobami na danom trhu a podľa iných skutočností rozhodujúcich pre posúdenie hospodárskeho postavenia subjektu na trhu.

(2) Za neprimeranú cenu u predávajúceho podľa odseku 1 sa považuje dohodnutá cena, ktorou sa výrazne presahujú ekonomicky oprávnené náklady alebo primeraná zisková prirážka.

(3) Za neprimeranú cenu u kupujúceho podľa odseku 1 písm. a) sa považuje dohodnutá cena, ktorá výrazne nedosahuje ekonomicky oprávnené náklady. Za neprimeranú cenu u kupujúceho podľa odseku 1 písm. c) sa považuje dohodnutá cena, ktorá nedosahuje ekonomicky oprávnené náklady okrem nákupu potravinárskych výrobkov pri výpredaji skladových zásob, z dôvodu blížiaceho sa dátumu spotreby alebo blížiaceho sa dátumu minimálnej trvanlivosti, alebo pri rušení prevádzky.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa vzťahujú aj na cenu obchodného alebo sprostredkovateľského výkonu.

(5) Ak predávajúci, ktorým je rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia, poskytuje tovar odplatne,^{10a)} nemôže dohodnúť cenu, ktorá nedosahuje náklady rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie na výrobu tohto tovaru, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

ŠTVRTÁ ČASŤ CENOVÁ EVIDENCIA A CENOVÉ INFORMÁCIE

§ 13 Cenová evidencia

(1) Predávajúci je povinný viesť a uchovávať evidenciu o cenách tovaru (ďalej len „cenová evidencia“) vrátane kalkulácií nákladov a zisku tri roky po predaji tovaru. Podnikateľ, ktorý predáva tovar, na ktorý sa nevzťahuje regulácia cien, nemá povinnosť podľa prvej vety, ak je

- a) mikro účtovnou jednotkou podľa osobitného predpisu^{10b)} alebo
- b) fyzickou osobou účtujúcou v sústave jednoduchého účtovníctva,^{10c)} ktorá

1. ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie neprekročila dve z nasledujúcich podmienok:

- 1a. celková suma majetku nepresiahla 350 000 eur, pričom celkovou sumou majetku sa rozumie suma zistená z výkazu o majetku a záväzkoch,^{10d)}
- 1b. obrat nepresiahol 700 000 eur, pričom obratom sa rozumejú príjmy z predaja tovaru a služieb,
- 1c. priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia nepresiahol desať, alebo

2. dve z podmienok podľa prvého bodu prekročila len v jednom z dvoch po sebe nasledujúcich účtovných období, pričom v prvom z týchto dvoch účtovných období spĺňala aspoň dve z podmienok podľa prvého bodu.

(2) Za cenovú evidenciu sa považujú doklady obsahujúce vymedzenie predávaného tovaru, spôsob vytvorenia ceny a výšku ceny tohto tovaru.

(3) Za kalkuláciu nákladov a zisku sa považuje

- a) kalkulácia ekonomicky oprávnených nákladov a primeranej ziskovej prirážky podľa § 2 ods. 3 alebo v rozsahu ustanovenom cenovým orgánom podľa § 11 ods. 1, pri tovare, na ktorý sa vzťahuje regulácia cien, a pri tovare predávajúceho podľa § 12 ods. 1,
- b) taký prepočet ceny alebo postup jej tvorby, ktorý umožňuje porovnanie s cenou, za ktorú sa

tovar predávajúceho ponúkal alebo predával, pri tovare, na ktorý sa nevzťahuje regulácia cien.

§ 14

Cenové informácie

(1) Fyzické osoby a právnické osoby sú povinné bezplatne poskytovať informácie a údaje, ktoré si cenové orgány vyžadujú pre potreby vyhodnocovania vývoja cien, regulácie cien, cenovej kontroly a pre konanie o porušení tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodnutí v oblasti cien (ďalej len „konanie o porušení cenovej disciplíny“). Týmto nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu o ochrane individuálnych údajov.¹¹⁾

(2) Pracovníci, ktorí zisťujú a využívajú informácie a údaje uvedené v odseku 1, sú povinní zachovávať voči tretím osobám mlčanlivosť o všetkých zistených skutočnostiach, ktoré by mohli viesť k ohrozeniu oprávnených záujmov zúčastnených osôb. Táto povinnosť trvá tri roky, a to aj po skončení pracovného pomeru. Povinnosť zachovávať mlčanlivosť sa nevzťahuje na zákonom uloženú povinnosť prekaziť alebo oznámiť spáchanie trestného činu orgánom činným v trestnom konaní.

§ 15

Označovanie tovaru cenami

(1) Každý tovar musí byť pri predaji označený cenou platnou v čase ponuky, a to cenovkou, informáciou o cene formou cenníka, vývesky alebo iným primeraným spôsobom.

(2) Ak ide o predaj tovaru vo väčšom rozsahu na podnikateľské účely, je predávajúci povinný predložiť kupujúcemu ponukový cenník, ktorý okrem ceny tovaru obsahuje aj dohodnuté podmienky (§ 3 ods. 2).

(3) Ak je tovar určený na konečnú spotrebu, výrobca môže uviesť v ponukovom cenníku, katalógu, propagačných podkladoch alebo na obale tovaru cenu s označením „odporúčaná spotrebiteľská cena“.

PIATA ČASŤ

CENOVÁ KONTROLA

§ 16

(1) Predmetom cenovej kontroly u predávajúceho a kupujúceho (ďalej len „kontrolovaný subjekt“) je

- a) zisťovanie, či kontrolovaný subjekt dodržiava tento zákon a všeobecne záväzné právne predpisy a rozhodnutia v oblasti cien (ďalej len „cenové predpisy“),
- b) overovanie správnosti podkladov predkladaných na účely vyhodnocovania vývoja cien, regulácie cien a pre konanie o porušení cenovej disciplíny,
- c) ukladanie opatrení na nápravu zistených nedostatkov.

(2) Cenovú kontrolu podľa tohto zákona sú oprávnené vykonávať cenové kontrolné orgány, ktorými sú cenové orgány uvedené v § 20 ods. 1.

(3) Na výkon cenovej kontroly sa primerane použije osobitný predpis.¹³⁾

§ 17

Porušenie cenovej disciplíny

(1) Predávajúci poruší cenovú disciplínu, ak

- a) predá tovar za vyššiu ako maximálnu cenu alebo inú ako pevnú cenu podľa § 6,
- b) pri predaji tovaru za úradne určenú cenu podľa § 6 nesplní podmienku, ktorú určil cenový orgán na uplatnenie tejto ceny,
- c) nedodrží podmienky regulácie cien ustanovené cenovým orgánom podľa § 7 alebo osobitným predpisom,²⁾
- d) nesplní povinnosti podľa § 13 až 15 alebo odovzdá cenovému kontrolnému orgánu nepravdivé údaje.

(2) Kupujúci poruší cenovú disciplínu, ak kúpi tovar za inú ako pevnú cenu podľa § 6.

(3) Porušením cenovej disciplíny podľa odseku 2 je aj kúpa tovaru za cenu, ktorá nezodpovedá regulácii cien podľa § 6 a 7, ak sa na nákup tovaru použijú prostriedky štátneho rozpočtu alebo štátnych fondov.¹⁴⁾

(4) Porušením cenovej disciplíny je aj

- a) nedodržanie ustanovení § 3 ods. 2 a 3,
- b) dohodnutie neprimeranej ceny podľa § 12,
- c) nesplnenie opatrení na nápravu nedostatkov zistených cenovým kontrolným orgánom v určenej lehote.

Konanie o porušení cenovej disciplíny

§ 18

(1) Ak cenové kontrolné orgány zistia u kontrolovaného subjektu porušenie cenovej disciplíny podľa § 17, uložia mu pokutu v platnej menovej jednotke

- a) vo výške od 30 000 eur až do pätnásobku rozdielu medzi dohodnutou cenou a cenou, ktorá mala byť dohodnutá v súlade s cenovými predpismi, pričom na účely vyčíslenia sa výška rozdielu posudzuje podľa skutočne realizovaných úhrad, alebo
- b) od 30 000 až do 75 000 eur, ak sa rozdiel podľa písmena a) nedá vyčíslit' alebo ak ide o iné porušenie cenovej disciplíny, ako je uvedené v písmene a).

(2) Ak cenový kontrolný orgán opakovane zistí porušenie cenovej disciplíny v priebehu 12 mesiacov, môže kontrolovanému subjektu uložiť pokutu v platnej menovej jednotke až do 150 000 eur a podať podnet na zrušenie živnostenského oprávnenia podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾

(3) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa zistenia porušenia cenovej disciplíny cenovými kontrolnými orgánmi, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu cenovej disciplíny. V prípade nezaplatenia pokuty do jedného roka cenový kontrolný orgán môže podať podnet na zrušenie živnostenského oprávnenia. Pri ukladaní pokút za porušenie cenovej disciplíny, ktoré súvisí s prípravou na prechod alebo s prechodom zo slovenskej meny na euro,^{15a)} sa namiesto sadziieb pokuty podľa odseku 1 písm. b) a odseku 2 použijú sadzby podľa osobitného predpisu.^{15b)}

(4) Pri ukladaní pokút podľa odseku 1 písm. b) a podľa odseku 2 prihliadnu cenové kontrolné orgány najmä na dobu, rozsah a závažnosť porušenia cenovej disciplíny.

(5) Pokuty uložené cenovými orgánmi uvedenými v § 20 ods. 1 písm. a) až d), g) a h) sú príjmom štátneho rozpočtu.¹⁴⁾ Pokuty uložené cenovými orgánmi uvedenými v § 20 ods. 1 písm. e) a f) sú príjmom ich rozpočtov.

(6) Uložením pokuty nie je dotknuté právo na vydanie bezdôvodného obohatenia¹⁶⁾ tomu, na

úkor koho sa získalo. Ak toto bezdôvodné obohatenie nemožno vydať tomu, na úkor koho sa získalo, stane sa príjmom štátneho rozpočtu.¹⁴⁾

(7) Pokuty uložené za porušenie cenovej disciplíny sú splatné do 15 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

(8) V konaní o porušení cenovej disciplíny sa postupuje podľa osobitného predpisu.¹⁷⁾

§ 19

(1) V konaní o porušení cenovej disciplíny v prvom stupni rozhodujú ministerstvo, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, vyššie územné celky, obce, iný orgán štátnej správy, správy finančnej kontroly a Slovenská obchodná inšpekcia.

(2) Ak v konaní o porušení cenovej disciplíny v prvom stupni rozhodujú vyššie územné celky alebo obce, alebo správy finančnej kontroly, alebo Slovenská obchodná inšpekcia, je druhostupňovým odvolacím orgánom ministerstvo.

ŠIESTA ČASŤ PÔSOBNOSŤ ORGÁNOV V OBLASTI CIEN

§ 20

(1) Pôsobnosť v oblasti cien vykonávajú tieto cenové orgány:

- a) ministerstvo,
- b) Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,
- c) Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky,
- d) iný orgán štátnej správy, ak tak ustanovuje osobitný predpis,^{18a)}
- e) vyšší územný celok,
- f) obec,
- g) správy finančnej kontroly,¹²⁾
- h) Slovenská obchodná inšpekcia,¹⁹⁾
- i) vláda Slovenskej republiky.

(2) Ministerstvo

- a) vypracováva koncepciu cenovej politiky, predkladá ju vláde Slovenskej republiky do desiatich mesiacov od jej vymenovania a zabezpečuje jej uskutočňovanie; ak vznikne mimoriadna trhovú situáciu s priamym vplyvom na ceny tovarov vypracováva koncepciu cenovej politiky, predkladá ju vláde Slovenskej republiky a zabezpečuje jej uskutočňovanie,
- b) ustanovuje podmienky pre dohodovanie a reguláciu cien podľa tohto zákona,
- c) rozhoduje vo veciach regulácie cien,
- d) určuje rozsah cenovej evidencie,
- e) určuje zásady cenovej kontroly,
- f) vykonáva cenovú kontrolu a uskutočňuje konanie vo veciach porušenia cenovej disciplíny,
- g) zabezpečuje informačný systém pre potreby vyhodnocovania vývoja cien, regulácie cien, cenovej kontroly a konania vo veciach porušenia cenovej disciplíny a predkladá vláde Slovenskej republiky každoročne informáciu o výsledku využívania tohto informačného systému,

- h) informuje verejnosť o výsledkoch konaní vo veciach porušenia cenovej disciplíny,
- i) poveruje vyššie územné celky rozhodovaním vo veciach regulácie cien a výkonom cenovej kontroly,
- j) poveruje správy finančnej kontroly výkonom cenovej kontroly,
- k) usmerňuje činnosť vyšších územných celkov v oblasti cien,
- l) odborne riadi, metodicky usmerňuje a koordinuje cenovú kontrolu vykonávanú správami finančnej kontroly, Slovenskou obchodnou inšpekciou, vyššími územnými celkami,
- m) zabezpečuje súčinnosť so Štatistickým úradom Slovenskej republiky^{19aa)} na účel získavania štatistických údajov o cenovom vývoji,
- n) predkladá správu s návrhom riešení na rokovanie vlády Slovenskej republiky, ak nastane nežiadúci cenový vývoj výrobkov, na ktoré sa vzťahuje pôsobnosť ministerstva podľa písmen c) až f),
- o) podporuje spoluprácu cenových orgánov s orgánmi verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa.^{19aaa)}

(3) Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky vykonáva pôsobnosť podľa odseku 2 písm. b) až h) v oblasti cien výrobkov, služieb a výkonov v zdravotníctve a v oblasti cien nájmu nebytových priestorov v zdravotníckych zariadeniach^{19a)} v prípadoch podľa § 4a ods. 2 písm. a) až c).

(4) Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky vykonáva pôsobnosť

- a) podľa odseku 2 písm. d) až f) v oblasti cien potravinárskych výrobkov a na účely § 12 ods. 3 druhej vety môže ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom pre oblasť cien vybraných potravinárskych výrobkov rozsah, spôsob ustanovenia a ostatné podrobnosti nevyhnutné pre určenie ekonomicky oprávnených nákladov u predávajúceho, ktorý predáva kupujúcemu vo výhodnejšom hospodárskom postavení,
- b) predkladá správu s návrhom riešení na rokovanie vlády Slovenskej republiky, ak nastane nežiadúci cenový vývoj pri predaji vybraných potravinárskych výrobkov konečnému spotrebiteľovi.

(5) Vyššie územné celky

- a) určujú po prerokovaní s obcou maximálne ceny tovaru miestneho významu v rozsahu ustanovenom ministerstvom,
- b) znižujú po prerokovaní s obcou úradne určené maximálne ceny miestneho významu v rozsahu ustanovenom ministerstvom,
- c) vykonávajú cenovú kontrolu a uskutočňujú konanie vo veciach porušenia cenovej disciplíny, ak k porušeniu cenovej disciplíny došlo na území ich pôsobnosti fyzickými osobami a právnickými osobami pôsobiacimi výlučne v ich územnom obvode alebo ak ide o ich rozhodnutia o regulácii cien.

(6) Obce

- a) určujú maximálne ceny mestskej električkovej dopravy a trolejbusovej dopravy a
- b) vykonávajú cenovú kontrolu a uskutočňujú konanie vo veciach porušenia cenovej disciplíny, ak ide o ich rozhodnutia o regulácii cien.

(7) Vláda Slovenskej republiky vykonáva pôsobnosť podľa odseku 2 písm. b) až d) v oblasti maximálnych cien nájmu bytov podľa osobitného zákona.^{7c)}

(8) Vláda Slovenskej republiky predkladá Národnej rade Slovenskej republiky každoročne v druhom štvrtroku správu za predchádzajúci kalendárny rok o cenovom vývoji, opatreniach na

zamedzenie nežiadúceho cenového vývoja, plnení koncepcie cenovej politiky, uplatňovaní tohto zákona a o návrhoch opatrení vo verejnej politike v oblasti cien.

(9) Iný orgán štátnej správy vykonáva pôsobnosť v oblasti cien podľa odseku 2 písm. b) až h) v prípadoch podľa § 4a ods. 2 písm. d) a e), ak osobitný predpis neustanovuje inak.^{18a)}

(10) Pôsobnosť v oblasti cenovej kontroly vykonávajú okrem orgánov uvedených v odsekoch 2 až 7 aj správy finančnej kontroly v rozsahu ustanovenom ministerstvom. Slovenská obchodná inšpekcia je oprávnená vykonávať cenovú kontrolu v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom.¹⁹⁾

(11) Slovenská obchodná inšpekcia v súvislosti s výkonom cenovej kontroly podľa § 16 a s výkonom kontroly nad dodržiavaním cenových predpisov podľa osobitného predpisu^{19ab)} spolupracuje s cenovými orgánmi, najmä

- a) podieľa sa na vypracovaní a uskutočňovaní koncepcie cenovej politiky,
- b) predkladá podnety na zlepšovanie právnej úpravy v oblasti opatrení na zamedzenie nežiadúceho cenového vývoja a cenovej kontroly,
- c) podáva návrhy na zdokonaľovanie informačného systému na účely vyhodnocovania vývoja cien, regulácie cien, cenovej kontroly a konania vo veciach porušenia cenovej disciplíny.

SIEDMA ČASŤ VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 21

Na rozhodovanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní¹⁷⁾ s výnimkou rozhodovania podľa tretej časti, alebo ak tento zákon neustanovuje inak (§ 19 ods. 2). Rozhodnutia podľa tretej časti nepodliehajú preskúmvaniu správnym súdom.²⁰⁾

§ 22

Na vykonanie tohto zákona môže vydať ministerstvo všeobecne záväzné právne predpisy o podrobnostiach dohodovania cien, konania o porušení cenovej disciplíny, postupu pri regulácii cien, cenovej evidencii a kalkulácii a o podrobnostiach cenovej kontroly.

§ 23

(1) Pri porušení cenových predpisov, ku ktorému došlo pred účinnosťou tohto zákona, na konanie o porušení cenových predpisov vrátane uloženia pokút sa použijú doterajšie cenové predpisy.

(2) Odo dňa účinnosti tohto zákona nemožno postupovať podľa všeobecne záväzných nariadení obcí vydaných podľa osobitného predpisu.²¹⁾

§ 23a

(1) Konania o porušení cenovej disciplíny začaté pred 1. januárom 2004 dokončia cenové kontrolné orgány v rozsahu svojej pôsobnosti podľa tohto zákona podľa doterajších predpisov.

(2) Cenové kontrolné orgány vykonávajú od 1. januára 2004 kontrolu v rozsahu kompetencií ustanovených v § 20 ods. 3 až 6 a podľa § 11 ods. 2 aj za obdobie pred 1. januárom 2004.

§ 23b

(1) Konania o porušení cenovej disciplíny začaté pred 1. marcom 2005 dokončia cenové kontrolné orgány v rozsahu svojej pôsobnosti podľa pravidiel platných do 28. februára 2005.

(2) Cenové kontrolné orgány vykonávajú od 1. marca 2005 kontrolu v rozsahu kompetencií ustanovených v § 20 ods. 2 až 5 a podľa § 11 ods. 2 aj za obdobie pred 1. marcom 2005.

§ 23c**Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2008**

Na prepočet sadzieb ustanovených v § 18 ods. 1 písm. b) a § 18 ods. 2 na slovenské koruny sa v období od 1. januára 2008 do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu zavedenia eura v Slovenskej republike používa referenčný výmenný kurz určený a vyhlásený Národnou bankou Slovenska.

§ 23d

(1) Cenu dohodnutú pred nadobudnutím účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu o vecnom usmerňovaní cien podľa § 7 písm. a) v znení účinnom od 1. novembra 2008, ktorá je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o vecnom usmerňovaní cien podľa § 7 písm. a) v znení účinnom od 1. novembra 2008 sú predávajúci a kupujúci povinní dohodnúť v súlade so všeobecne záväzným právnym predpisom o vecnom usmerňovaní cien podľa § 7 písm. a) v znení účinnom od 1. novembra 2008 najneskôr do troch mesiacov od nadobudnutia jeho účinnosti.

(2) Regulácia cien, ktorá bola ustanovená pred 1. novembrom 2008 a ktorá nie je ustanovená spôsobom regulácie cien podľa § 11 ods. 1 v znení účinnom od 1. novembra 2008, stráca platnosť najneskôr 31. decembra 2009.

§ 23e

(1) Do 31. decembra 2010 pôsobnosť v oblasti cien v rozsahu podľa § 20 ods. 2 písm. b), c) a f) v prípadoch podľa § 4a ods. 2 písm. a) až c) vykonávajú aj tieto cenové orgány:

- a) Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky v oblastiach patriacich do jeho pôsobnosti podľa osobitného predpisu,²³⁾ pre ktoré nie je ustanovená pôsobnosť iného cenového orgánu,
- b) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky v oblasti maloobchodného predaja tovaru a poskytovania služieb konečnému spotrebiteľovi a v ďalších oblastiach patriacich do jeho pôsobnosti podľa osobitného predpisu,²³⁾ pre ktoré nie je ustanovená pôsobnosť iného cenového orgánu,
- c) Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky v oblasti poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu a v ďalších oblastiach patriacich do jeho pôsobnosti podľa osobitného predpisu,²³⁾
- d) Ministerstvo školstva Slovenskej republiky v oblasti školského stravovania²⁴⁾ a v ďalších oblastiach patriacich do jeho pôsobnosti podľa osobitného predpisu.²³⁾

(2) Cenové orgány uvedené v odseku 1 do 31. decembra 2010 posudzujú vývoj cien v rozsahu pôsobnosti podľa odseku 1.

§ 23f**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2010**

(1) Konania o porušení cenovej disciplíny začaté pred 1. januárom 2010 dokončia cenové kontrolné orgány v rozsahu svojej pôsobnosti podľa tohto zákona podľa doterajších predpisov.

(2) Cenové kontrolné orgány vykonávajú od 1. januára 2010 kontrolu v rozsahu kompetencií ustanovených v § 20 ods. 3 až 6 a § 23e a podľa § 11 ods. 2 aj za obdobie pred 1. januárom 2010.

§ 23g**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2019**

Cenový orgán uvedený v § 20 ods. 1 písm. c) v znení účinnom od 1. mája 2019 vykonáva kontrolu v rozsahu kompetencií ustanovených v § 20 ods. 4 v znení účinnom od 1. mája 2019 po 30. apríli 2019.

§ 23h**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. augusta 2023**

Ministerstvo je povinné v lehote do 30 dní vykonať analýzu cenového vývoja základných druhov potravín²⁵⁾ vychádzajúc z miery inflácie, ekonomicky oprávnených nákladov a primeranej ziskovej prirážky, kalkulácie nákladov a zisku a iných dokladov odôvodňujúcich výšku ceny, ktoré si vyžiada cenový orgán. Ak sa na základe tejto analýzy preukáže pretrvávajúce mimoriadne tržovej situácie s priamym vplyvom na ceny základných potravín na tuzemskom trhu ohrozujúcim cenovú stabilitu alebo dostupnosť základných potravín, cenový orgán navrhne opatrenia na obdobie šiestich mesiacov, ktoré bezodkladne navrhne vláde Slovenskej republiky na schválenie.

§ 24

Zrušujú sa:

1. Zákon č. 526/1990 Zb. o cenách v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1995 Z. z.
2. Zákon Slovenskej národnej rady č. 127/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky v oblasti cien.
3. § 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 500/1991 Zb. o pôsobnosti obcí vo veciach nájmu a podnájmu nebytových priestorov.
4. § 7 až 12 vyhlášky Ústrednej komisie ľudovej kontroly a štatistiky č. 9/1966 Zb. o vykonávaní kontroly a štatistiky cien.
5. Vyhláška Federálneho ministerstva financií, Ministerstva financií Českej republiky a Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 580/1990 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 526/1990 Zb. o cenách.
6. Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 38/1992 Zb. o vyrovnávacích dávkach pri dovoze.
7. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 34/1993 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 526/1990 Zb. o cenách pre ceny špeciálnej techniky.

§ 24a

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 465/1991 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a náhradách za dočasné užívanie pozemkov v znení vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 608/1992 Zb., vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 265/1993 Z. z. a vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 375/1999 Z. z.

§ 25

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 1996.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

1) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov, vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 31/1993 Z. z. o odmenách a náhradách notárov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov, zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov, zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov, zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení zákona č. 587/2004 Z. z., zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd, zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach, zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1a) Zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1b) Zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2) § 4 zákona č. 260/2011 Z. z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov.

3) Napríklad zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach v znení neskorších predpisov.

3a) § 18 ods. 3 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

4) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 300/1995 Z. z., ktorým sa vydáva colný sadzobník.

5) Opatrenie Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 236/1993 Z. z., ktorým sa ustanovujú klasifikácie, číselník a register v oblasti štátnej štatistiky.

6) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 309/1993 Z. z. o spotrebnej dani z vína v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 310/1993 Z. z. o spotrebnej dani z piva v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 229/1995 Z. z. o spotrebnej dani z liehu v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 312/1993 Z. z. o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 316/1993 Z. z. o spotrebnej dani z uhľovodíkových palív a mazív v znení neskorších predpisov, zákon č. 618/1992 Zb. Colný zákon v znení neskorších predpisov.

6a) Napríklad zákon č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách, zákon č. 276/2001 Z. z.

7) § 22 ods. 1 písm. f) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

7b) § 13 ods. 1 písm. e) zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení zákona č. 15/2004 Z. z.

7c) Zákon č. 222/2022 Z. z. o štátnej podpore nájomného bývania a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

9) § 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami.

- 10) § 8 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 10a) § 26 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 10b) § 2 ods. 6 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- 10c) § 9 ods. 2 písm. a) zákona č. 431/2002 Z. z.
- 10d) § 17 ods. 4 písm. b) zákona č. 431/2002 Z. z.
- 11) Zákon Slovenskej národnej rady č. 322/1992 Zb. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.
- 12) Zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov.
- 13) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.
- 14) Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 15) § 58 ods. 2 písm. a) zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z.
- 15a) Napríklad zákon č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 15b) § 20 ods. 2 a 3 a § 24 ods. 7 zákona č. 659/2007 Z. z.
- 16) § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.
- 17) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 18a) Zákon č. 276/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 507/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 19) Zákon č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 284/2002 Z. z.
- 19a) Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 19aa) Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.
- 19aaa) Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
- 19ab) Zákon č. 128/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 20) § 7 písm. h) Správneho súdneho poriadku.
- 21) § 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 500/1991 Zb. o pôsobnosti obcí vo veciach nájmu a podnájmu nebytových priestorov.
- 23) Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.
- 24) Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 25) Príloha č. 7 k zákonu č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

